

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi tulo- ja varallisuusverolain 22 § muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan, että luonnonvaraisten puiden käpyjen keräämisestä saatu tulo säädetään sienien ja marjojen poiminnasta saadun tulon tavoin verovapaaksi. Käpyjä kerätään lähinnä siemenaineen saamiseksi metsänviljelyä varten. Keräystyötä tekevät yleisimmin koululaiset ja

nuoret sivuansioiden saamiseksi. Muutos on tarkoitus saattaa voimaan heti kun eduskunta on sen hyväksynyt. Sitä sovellettaisiin ensimmäisen kerran jo vuodelta 1986 toimitettavassa verotuksessa.

PERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne ja ehdotettu muutos

Tulo- ja varallisuusverolain 22 §:n 1 momentin 23 kohdan mukaan veronalaiseksi tuloksi ei katsota luonnonvaraisten marjojen ja sienien sekä sellaisten luonnonvaraisten kasvien tai niiden osien, joita kerätään käytettäväksi ihmisravintona, lääkkeenä tai lääkeaineen valmistuksessa, kerääjän näiden tuotteiden luovutuksesta saamaa tuloa, mikäli sitä ei ole pidettävä palkkana.

Alunperin verovapaus koski vain marjojen ja sienien poiminnasta saatua tuloa. Sen verovapautta perusteltiin lähinnä kansantaloudellisesti arvokkaiden luonnontuotteiden talteenoton tärkeydellä ja kehitysalueilla asuvan väestönosan toimeentulomahdollisuuksien parantamisella. Vuodelta 1983 toimitettavasta verotuksesta alkaen verovapaus ulotettiin koskemaan myös sellaisia kasveja tai niiden osia, joita kerätään käytettäväksi ihmisravintona, lääkkeenä tai lääkeaineen valmistuksessa. Tällä muutoksella haluttiin edistää kotimaisen raaka-aineen käyttöä erilaisten luonnonlääkkeiden ja muiden sellaisten tuotteiden valmistuksessa.

Marjojen, sienien sekä ravinto- ja lääkekasvien poimintatulon verovapaus ei ole ulottunut käpyjen poimimisesta saatuu tuloon. Oikeuskäytännössä on lisäksi katsottu piirimetsälautakunnan maksama korvaus tietyltä alueelta määrätty vaatimukset täyttävien käpyjen kerääjälle ennakonpidätyksenalaiseksi, palkkaan rinnastettavaksi tuloksi, ellei kysymyksessä ole maanomistaja tai hänen perheenjäsenensä (KHO 1980 II 612).

Käpyjen keräystoimintaa järjestävät lähinnä piirimetsälautakunnat ja metsänhoitoyhdistykset, jotka tarvitsevat siemenainesta metsien uudistamisessa. Kävyt kerätään hakkuualueilta jo kaadetuista leimikoista metsäammattimiesten hyväksymistä kohteista. Valtaosan itse keräystyöstä ovat tehneet koululaiset ja opiskelijat, joille on maksettu korvaus kerätyistä kävyistä kilohinnan mukaan.

Käpyjen keräyksellä on ollut siihen osallistuneille nuorille huomattava merkitys sekä metsätalouden piiriin ohjaavana toimintana että lisätulojen tuojana ja työllistäjänä harvaan asutulla maaseudulla. Käpyjen keräystulon katsominen veronalaiseksi palkkatuloksi on kuitenkin viime aikoina vähentänyt halukkuutta tähän työhön ja siten vaikeuttanut asetettujen keräystavoitteiden saa-

uttamista. Erityisen haitalliseksi tämä on koettu hakkuuvuonna 1985—1986, jolloin männyllä on ollut poikkeuksellisen hyvä siemenvuosi. Kun hyviä siemenvuosia on Etelä-Suomessakin vain joka 5—7 vuosi ja Pohjois-Suomessa vielä harvemmin, kaikki saatavissa oleva siemenaines olisi otettava mahdollisimman tarkoin talteen.

Edellä olevan perusteella esityksessä ehdotetaan, että kerääjän luonnonvaraisten puiden käpyjen keräyksestä saama tulo säädetään verovapaaksi. Asiaa koskeva säännös lisättäisiin tulo- ja varallisuusverolain 22 §:n 1 momentin 23 kohtaan. Kun siinä tarkoitettu verovapaus koskee vain muuta kuin palkkatuloa, myöskin käpyjen poimintatulo olisi verovapaata vain, mikäli sitä ei olisi pidettävä palkkana. Näin ollen veronhuojennus koskisi maanomistajan tai hänen perheenjäsenensä harjoittaman käpyjen keräyksen lisäksi sellaista keräystoimintaa, jossa keräystyö on siinä määrin itsenäistä, ettei työsuhdetta käpyjen kerääjän ja keräystoiminnan järjestäjän välillä katsota syntyvän.

2. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Ehdotetun muutoksen vaikutukset valtion ja kuntien talouteen jäisivät vähäisiksi. Käpyjen poimintatulosta on vain pieni osa tähänkin saakka tullut verotetuksi, koska poimijat ovat yleensä opiskelijoita ja koululaisia, joiden vuotuiset kokonaisansiot ovat jääneet joko kokonaan tai ainakin valtionverotuksessa alle verotettavan tulon alarajan.

3. Voimaantulo ja soveltaminen

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun eduskunta on sen hyväksynyt. Sitä ehdotetaan sovellettavaksi jo vuodelta 1986 toimitettavassa verotuksessa.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

tulo- ja varallisuusverolain 22 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 31 päivänä joulukuuta 1974 annetun tulo- ja varallisuusverolain (1043/74) 22 §:n 1 momentin 23 kohta, sellaisena kuin se on 3 päivänä joulukuuta 1982 annetussa laissa (870/82), näin kuuluvaksi:

22 §

Veronalaiseksi tuloksi ei katsota:

sa, kerääjän näiden tuotteiden luovutuksesta saamaa tuloa, mikäli sitä ei ole pidettävä palkkana.

23) luonnonvaraisten käpyjen, marjojen ja sienien sekä sellaisten luonnonvaraisten kasvien tai niiden osien, joita kerätään käytettäväksi ihmisravintona, lääkkeenä tai lääkeaineen valmistukseen,

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 198 _____. Sitä sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 1986 toimitettavassa verotuksessa.

Naantalissa 27 päivänä kesäkuuta 1986

Tasavallan Presidentti

MAUNO KOIVISTO

Ministeri Pekka Vennamo

Laki

tulo- ja varallisuusverolain 22 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 31 päivänä joulukuuta 1974 annetun tulo- ja varallisuusverolain (1043/74) 22 §:n 1 momentin 23 kohta, sellaisena kuin se on 3 päivänä joulukuuta 1982 annetussa laissa (870/82), näin kuuluvaksi:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

22 §

Veronalaiseksi tuloksi ei katsota:

23) luonnonvaraisten marjojen ja sienien sekä sellaisten luonnonvaraisten kasvien tai niiden osien, joita kerätään käytettäväksi ihmisravintona, lääkkeenä tai lääkeaineen valmistuksessa, kerääjän näiden tuotteiden luovutuksesta saamaa tuloa, mikäli sitä ei ole pidettävä palkkana.

23) luonnonvaraisten *käpyjen*, marjojen ja sienien sekä sellaisten luonnonvaraisten kasvien tai niiden osien, joita kerätään käytettäväksi ihmisravintona, lääkkeenä tai lääkeaineen valmistuksessa, kerääjän näiden tuotteiden luovutuksesta saamaa tuloa, mikäli sitä ei ole pidettävä palkkana.

*Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 1986 . Sitä sovelletaan ensimmäisen ker-
ran vuodelta 1986 toimitettavassa verotuksessa.*

